

Nr. 20.

Brasovu,

12. Martie

1855.

GAZETA

TRANSILVANESE.

gazeta era de dñe ori, adresa: Borouen si Sambata.
Pâie'a a datu pe septembra, adresa: Mercuriu, Protin.
Ora este pe unu anu 10 f. m. c.; pe diumatate
anu 5 f. in taintru Monarchiei.

Pentru tineri straine 7 f. pe unu Sem. si pe anu
Intregu 14 f. m. c. Se prenumera la tâta poste
imperialeci, cum si la toti cunoscutii nostri DD. cor-
respondinti. Pentru serie „potita“ se ceru 4 cr. m.

Monarchia Austriaca

TRANSSILVANIA

De sub pola munitelui Igiu, 22. Februarie.

Noi cu adeverat pana acum in opidulu M. Igiu tractulu Albei Inferiore n'amu avutu nici scola, nici dascalu, de acea faramu siliti sa ne bucuramur numai de progresele alora candu le citeamur prin diurnalul, inse prin staruinta, si parentesculu indemnus alu D. parocu gr. c. din Igiu Nicolau Stregianu, in anulu trecentu 1854, 1. Februarie, am tomnitu noi fratti la olalta unitii cu neunitii, pe unu timeru numit Ioane Bradu de invetiatoriu romanu, care prin neobosit'a sa diligentia, si buna purtare, au inaintatu cu invetiacei asia, catu n'amu cuvinte de ajunsu a descrie bucuria resultata din pasii acesti fratiesci pe carii ii binecuvantă Dumnedieu si cu alegerea intrunita a invetiatorului.

In 27. Iuliu 1854, tienuse esamenu cu 40 invetiacei sub presidiu lui Dlui protopopu romanescu alu Albei inferiore Augustinu de Popp, care se deschise prin 2 cuventarii rostite de 2 invetiacei.

Ezelentele respunsuri ale invetiaceilor, implea de bucuria pe auditori. Obiectele propuse erau, 1) religiunea, istoria biblica, citirea romanesca cu litere, si cu cirile, latinesce, germanesce, si unguresce, 4 spetii din aritmetica. Vre o cativa invetiacei, cu scrisori formosé, romanesci, germaneschi, latineschi, si ungureschi, au indestulit pe toti auditorii, care parintii isi binecuvantă pasii facuti.

La plinirea anului 1855 de candu tomniramus pe mai susu pomenuitu bravu invetiatoru, sau tienutu alu doilea esamenu la 14. Ianuarie, in ziua de lucia a susu numitului D. protopopu, a D. Axentiu Severu, D. parocu localu gr. c., D. parocii neuniti din Igiu si din Bucerdea romaneasca, si altii mai multi magari, parentii, si mamele invetiaceilor, precum si din comunale vecine parentii pruncilor, si judii.

Invetiacei mai in tainu cantara Imperatice ceresen cu armonia, in urma carni seu deschisul esamenului prin 2 cuventari compuse de D. parocu Stregianu forte acomodate tempului, rostite prin 2 invetiacei ca de 11 ani, cu curagia, cu fach, si gesturi conforme in catu auditorii cadura in uimire, si mirare.

La acestu esamenu se aflara 85 de invetiacei, cu fete cu totu, carii se esaminara. Ezelentele respunsuri si acum dovedira geniulu tinerimei nostre deca are parte a si condusa de invetiatori destoinici si sergitorii.

Obiectele propuse era acum, religiunea, istoria biblica, geografie, Transilvaniei, aritmetica, gramatica, romana, declinatiunile latinesce, romanesce, germanesce, si unguresce, traducerea de pe germania, pe romania, ortografia, si elegantele scrisori, latinesce, romanesce, germanesce, si unguresce, pe cum nici dela unu gramatistu mai multu nu se poate astepta.

Neputenduse fini esamenului in aceasta di, seau continuat in urmatore di, inchoanduse diminetia la 8 ore.

In fine D. protopopu Augustinu de Popp s'au adresatu cu mare multumirea catra invetiatoriulu, si catra invetiacei. Asemene laud'a D. parocu localu diligentia bravului docente, si neasteptatul progresu alu invetiaceilor. Eu ea martoru oculatu la esamenului acesta, nu potu de ajunsu a descrie placutul resultatu si fructu alu bravului jude docente, si diligentia cea ne intrerupta, cu care au inaintat cu invetiacei sei in restimpu de unu anu; si cu atata e mai demnu latura de lauda, cu catu, ca comun'a nostra romana din Igiu nici ca are scola ridicata, mistuita fiindu prim focu la 1854, 4. Aprilie, asia elu a fostu silitu, prin casele oamenilor a aduna pruncii, si ai invatia.

Daca toti preotii ar si cu asemenea zelu si indemnus, spre a aju-

ta propasirea si sericearea natiei romane, cantaodusi si astfelu de invetiatori diligenti, carii, peste chiamarea sferei sale, se ostenescu intru laminarea pruncilor, fors a se da comoditatiloru, am prospera.

In fine dorim, ca cu puteri intrunita sa ne apucam a ne consolida aceste incepaturi, aratandu, ca dreapta fratia si intrunirea puterilor pote ajunge departe si acolo unde s'a incubatu seracia particulara. —

Ioane Crisbach, romanu din Igiu.

Din Unguria, 4. Martiu. Am citit si noi pe aici vreo editura numeri din „Romania Literara“, esita in Jassii Moldaviei si ne am bucurat, ca pe campulu literaturei romane a mai esit unu campion pronuntiatu ca se vieze. Noi ei gratulam si ne bucuram, ca s'a simulsu din durerile nascerei suptu auspicio de prospectu mai mare si multu promititoriu.

Ertatim inse, Domnilor, carii aveți a ve petrece cu citirea sfioei acesteia, ca se facu o reflesire asupra articulului din ea: despre „jurnalista romana.“ Reflesirea ce o facu nu ve privesce atatu pe Dvôstra catu pe auctorulu acelui articolu. Daa se vede ca n'a citit jurnalele nostre de aici dela inceputul fatalei cause resaritene, ci pîte va fi luat a mana numai vr'unu numeru, doi din estimpu, dupa cum cam facu si aristocratii nostri pe aici, si asia a scrisu dupa cum ia venit din renichi in peana.

Se poate ca eu me alunecu in parerea aceasta, inse atunci ce vomu judeca si despre motivele D. M. Cogalniceanu, care l'an silitu se scrie cu atata categoria, cumea „Gazeta Transilvaniei“ „in catu privesce Principatele, ea se marginesc in estracturi din Gazeta dela Jassii si din Vestitoriu din Bucuresti.“ — Eu, ce e dreptu n'am avut ocazie a sorti printre manuscrisele si corespondintele Redactiunei „Gazetei Transilvaniei“, ca se potu sci, care articuli sunatori despre interesele Principatelor suntu trimisi din Principate si care suntu compusi, culesi ca ceara de albine si reprodusii din alte jurnale straine: am inse convingere in mesur'a cea mai presositorie, cunica, cele ce leam cu cititul noii, in esti doi ani trecuti, in jurnalulu acesta deosebi si in interesulu Principatelor, n'au pututu si nici de cum marginiuri de estracturi din jurnalele susu numite, cace aceste trebuia se tamejeze — chiaru pe ospetii acela — in contra caror romani de acolo aveau in timb'a sa unu singuru operatoriu otarit, — pe „Gazeta Transilvaniei.“ —

Anii 1853 si 1854 au fostu pentru jurnalistica Europei precum si pentru „Gazeta Tr.“ epoca cea de aur, cu privire la descoperirile apasariilor si ale tendintelor rusesci, mai vertosu facia cu suferintele romanilor din Principate dupa politica Rusiei. Deceza „Gazeta Tr.“ nu s'ar si folositi de epoca acesta, ci ar fi asteptatul meu ce se o si informatu mai bine D. R. despre drepturile romanilor din Principate, atunci noi poate nici astazi nu am sci compatimi suferintelor tierilor acelora, ci poate ca am crede si noi, ca dela nordu le viu mantuintia. —

Unu altu angeru aparatoriul de interesele romanului si ale viitorului, unu altu campionu luptatoriu in contra vitiilor si abuselor a fostu vreodata mai resolvata decat cu „Gazeta Tr.“ si in anii acesti ai crisei vietii Principatelor? — Intréba Dle K. si pe publicul din Moldova, care a fostu binisioru representantul in catalogulu prenumerantilor Gazetei pela linea anului, au nu se mira ei de cutesarea acesteia, cu care combatea atacurile si demască tendintele amenintatoare? — De unde am sci si noi de n'ar si exista Gazeta, referintele Dvostre — siabusurile celor, care v'au suptu medu'a vietii — si de care suspină pamantulu patriei celu parasitul de condefurile filorul se — tuneci candu in haina mohorita strigă suptu picioarele Alpelui: ajutoru, ceretim ajutoru! Mergeti si propagati Europei, propagati si filorul mei, ca sa se desamegesca in parerile si simpatiele lor — care in an adusu se siu lanciuitu cu obedile peritiunei! — Ore nu s'au resarcit in orele acele de gele — mai multi — in sinul Alpelui? — Si acum esu la campulu celu parasira in ora necasiului si casca o gura catu a lui Briareu, vrendu se imbuce totu, ce a pututu conserva fidelitatea nemiscata a filorul patriei? — (Va urma.)

Monarchia austriaca.

TRANSCILVANIA.

Брашовъ. Двпъ о юнделупъ ші тистерібъ тъчере а Газетѣ церманѣ din Брашовъ асвпра дѣтреіръріорѣ Цѣреі пѣстре, дп №. съ 44 пвлікъ впѣ артіклѣ тітватѣ „*Starea Transilvaniei, aseea cum este si cum ar trebui sa fie*, къ ачелѣ adaoсѣ, къ джнса, газета, се симѣ акум юндемпнать din поѣ, а лжка прекът а лжкрайтъ дела 1837 дпкобче ловидѣ дп тѣе datinele векі ші рѣпните ші къ акторвлѣ свсѣ атиевлѣ артіклѣ дпкъ претине, къ din ачелаш пічі о іотъ съ поѣ і се штѣргъ. — Къ тѣе ачестеа дп чеса чо прївеште ла съръчіа ші тікълошіа Ardeala, деспре каро ворбеште акторвлѣ, поѣ поѣ афльтѣ пічі о іотъ дѣ идеи поѣ, пептркъ тотѣ че зіче Dлvi деспре стареа чеа тристъ ші дпсъфльтѣре де комплтиміре а Ardeala, с'а зісѣ ші с'а скрісѣ де о тїе орї таї nainte de ачеста поѣ пітмаі de кътъ органеле пвлічітъде, чи къарѣ de кътъ органеле adminiстратівѣ але губернія Цѣреі къ дестялѣ дѣрере de inіtъ, с'а джнѣ ші тіжлобче спре а реформа стареа Ardeala ші але скоте пе кътѣ с'а поѣ din губерніе съръчіе коплешітъро ші апъсътѣре. Се веде дпсъ, къ рѣвѣ в тѣлѣ таї дпвекітѣ ші таї адажнѣ рѣдъчінѣ, декътѣ съ се поѣ винека пітмаі къ вна къ досъ.

Газета церманъ афль, къ агріклтвра (лжкрайе пѣтажнѣтѣ), каре есте фндаментлѣ ферітреі пвлічіе заче дп кътъшеле датілерѣ векі ші прѣстѣ, еарѣ тесерілѣ закѣ дптре асеменеа ферекато дп кътъшеле цехіръріорѣ. Динтре ачесте дѣ ювбръ пірчеде ліпса комнп de бапї, пенсторпate ліпсе ші пеаверї, прп din каре csntѣ amеріцате тїй de фатілї дп a лорѣ вісціре. — Де аїчі дпколо пвлічістѣлѣ дпшірѣ таї тѣлѣ скземпле de тікълошіи арделенештѣ, каре тѣе съпѣтѣ преа аdevерате, не каре дпсъ ле веденіе дптокта фігурѣндѣ не ла тѣе попоръле ші дп тѣе церіле тѣрпнаше къ поѣ дп тѣсърѣ побѣ ші таї таре de кътѣ ла поѣ.

Пе ла ораше кії тарі пептрѣ квартире фѣкютѣ кътѣ се поге de рѣвѣ, къ виї дестрѣмате, къ ферестрї десклейте, къ подинеле росе ші стрікаке. — Прїчина е ліпса къпіталлѣ de кълдитѣ. — Дѣкъ бтепнїорѣ партікларѣ ле таруе рѣвѣ, апої комнпелорѣ дпкъ по ле таруе къ пітмѣ таї віне. Шкобе по се факѣ, по дѣрѣ ші пітмѣ, вай de локѣ; таї дп скрѣтѣ, по се фаче пітмѣ, пептркъ ліпсеште къпіталлѣ. Ші къмѣ съ по ліпсіасъ ачелаш, къндѣ Ardeala дппъ біланцълѣ вѣтміорѣ дпкейтѣ не апї din үртѣ пітмаі дп Прїчіпателе ротъпештѣ ші дп Тѣрчіа скѣйтѣ 6,352,735 фр. т. к. пе продѣктѣ крѣде ші тѣрчі колоніале, бапї таї тѣлѣ de кътѣ прїтеште джнсълѣ дінафарь дп лѣптрѣ; de үnde үртѣзъ, къ Ardeala дп фіекаре апѣ аре съ дебії къ кътѣ 6—7 тіліоне ф. т. к. таї съракѣ. Фортѣ трістъ перспективѣ ачеста пептрѣ о юрѣ атѣтѣ de үогатѣ дела патврѣ. Чеа таї греа атѣръчнѣ съфлетѣскѣ требвѣ съ квріпнѣ пе тѣе патріотлѣ ardeleanѣ, дп кареле пої adormitѣ тѣе сімѣлѣ de omѣ 821,501 фѣлчі (холде, жгъгъре) таї закѣ дп Ardeala дпцеленіте, пекълтівате, ші тѣтѣ дпт'юпѣ сінгѣрѣ dіctrictѣ din челе 10 але Ardeala се адакѣ престе 300,000 тѣсъре (Mezen) аустриаче do үнкаке din үеріле ротъпештѣ. De үnde віне рѣвѣлѣ ачеста? Акторвлѣ зіче, къ din пекълтітереа скомотіе регулате. Рекъпощтѣ ачестѣ кважлѣ; adaoсѣмѣ дпсъ, къ рапелѣ челе греле дпнїтѣ цѣреі побѣре de система юбъцѣскѣ дпкъ пічі пѣпѣ дп zioa de астѣзї по с'аѣ винека; пѣпѣ астѣзї дпкъ тѣлѣ үѣрапї по съпѣтѣ сігѣрѣ de тошиорѣ лорѣ ші пѣпѣ астѣзї комнпеле по съпѣтѣ сігѣрѣ de пѣшнелѣ ші пѣдѣреле лорѣ комнпале, пептркъ патента преан. din 21. Іюнѣ 1854 дпкъ тѣе по апѣкѣ а со пѣпѣ дп лжкрайе.

Пвлічістѣлѣ претине, ка пѣшнпе вітелорѣ съ се десфиін-
дзе ші локбрѣде de пѣшнпе (контенітѣ, пе сжрбеште izlazѣ) съ
се дѣтпарцѣ ла бтепнї de арѣтврѣ ші фѣпацѣ; еарѣ вітеле съ се
шіпѣ дп граждѣрѣ іерпа ші вара къ фѣпѣ үнвѣ, къ іерпѣ крескѣтѣ
віне, іерпѣ по кълкакѣ дп пічбре, ші къ тріфой сѣд лжцерпѣ грасъ
семѣпать ла локбрѣ дпвекіпата ші коскѣтѣ de кътѣ З орї пе апѣ;
еарѣ пѣшнпеа съ рѣптипѣ пітмаі пе ла тѣпї. Атѣпї амѣ авеа
карпѣ грасъ, тѣлѣ ші ефтіпѣ, лапте, брѣпїз ші впѣтѣ тѣтѣдеа пе
прікосѣ, къндѣ астѣзї пѣттітѣ ачесте продѣктѣ de прїма трѣ-
бвїпѣ атѣтѣ de скрѣтѣ ка ші ла Biena. Ної събскрѣтѣ ачесте
пѣрерѣ але пвлічістѣлѣ церманѣ, сокотітѣ дпсъ къ п'арѣ стріка
а ле десволта ші таї denapte.

Мѣстрѣтврѣ къ каре грѣтѣдеште decѣ атиевлѣ пвлічістѣ
пѣ тѣштерї дела орашеле постroe съпѣтѣ еарѣш аdevѣрате тѣе
фѣрѣ осеніре, къчі egoistvla впїтѣ къ пегіобіа ші простіа
дела пої по'шї таї аре пѣрекаа декътѣ побѣ дп Полоніа ші дп
Spania din nainte de a. 1834. —

AUSTRIA.

Bienă. 16. Марцій п. Летѣтѣ съпѣтѣ ацітате тѣе ані-
тѣрѣле ла декърсълѣ конференціелорѣ діпломатиче дп Bienă, каре
астѣзї джі ші лжарѣ джчепутѣлѣ, фіндѣ дескісѣ прп о кважлтаре
а min. конт. Б 80 л. Двпъ кътѣ се превефла Прѣсіа ретпнѣ а-
фарѣ din ачесте конференціе. Прелітіпареле конференціелорѣ съпѣт
компнперае впїтѣ естрактѣ din protokolеле de пѣпѣ акум ші дппъ
ачеса ва брѣа прѣвокареа кътѣрѣ Пр. Горчакофф пептрѣ прїміреа
гараціелорѣ.

Се ші скріе деспре івіреа рівалітѣлорѣ дптре діпломаці; а-
нітѣе Англія дпгітѣ къ греѣ преваленца лж Наполеон къ пѣт-
рѣлѣ трѣпелорѣ ла Крітѣ ші ачеста о ва фаче ка съ се альтѣре
къ вогълѣ побѣ къарѣ дп контра пемішкателорѣ претісіенѣ але
Франціе.

Деспре веніреа лж Наполеон Літпер. къ Пріпвлѣ Наполеон-
ла Bienă по се таї дпдоіескѣ акум віенеziї ші ачеста джікъ
траце тѣлѣ дп кътпнла політічесі францезе.

Сре опореа соліорѣ стрітнї dede графъ Б 80 о дінеа ші
дппъ ачеса таї dede ші а 2-а пептрѣ Пр. Горчакофф, гр. Ліевен
ші алї рѣші ші акторітѣлѣ тілітаре аустріаче. — Снерандѣ
тѣлѣ се пѣтреши дп рескітатѣлѣ конференціелорѣ, пітмаі de по
с'аپ маї pedvche еарѣші ла minimul, деспре каре зікѣ паціеле
історіче, къ пѣпѣ къндѣ по отреши савіа, конференціе по а-
жнпѣ de парте. —

Cronica strâina.

Коментаре асвпра таї фестивлѣ дппераціи
Александру II.

Paris. 12. Марцій к. п. Дп Paris съпѣтѣ тої de о кре-
динцѣ, къ крѣслѣ касеі оріентаре ва таруе ші таї ренеде сире
скоплѣ че ші ла дѣфіпѣ Европа ші къ дпскітвареа персона
пе троплѣ Rscieі по скітѣ пічі кътѣ de пѣпїпѣ сітвадіпеа ап-
сълѣ кътѣ пордѣ, чи din контрѣ ea a datѣ пе фацѣ маска, съпѣтѣ
каре се асвпдеа пѣпѣ акум віене фѣкѣ de Rscia спро ес-
кѣтареа тестаментлѣ лж Нетрѣ чеа таре.

„Жѣрпаллѣ de l'Empire“ коментезъ таї фестивлѣ дппера-
ціи Rscieі къ пепелѣ кътѣ се пѣтѣ de лакопікѣ, але кърѣ тѣ-
рѣлѣ креагѣ пітмаі адеверѣ категорікѣ ші ждекатѣ лоцікѣ.
Двпъчѣ зіче, къ таї фестивлѣ дппераціи дппераціи Александру II. по e de п-
нѣтре пѣпїтѣ, апої адаже: „Ni se веде лжкрай преа патралѣ,
кътѣ лж Нетрѣ II. по i віне ла сокотѣлѣ, ка с'шї вадѣ
Полоніа ші Фінландія ствасъ de кътѣ имперіи. Нічі къ аште-
пта чинева dela джнсълѣ дпнїтѣ о дпвоіре ла дестрѣтареа дп-
перъчнѣ сале. Дар' дпсъ топлѣ чеа таре, дп каре Царѧ ворбеште
дп ценре деспре пертаненца планвріорѣ лж Нетрѣ чеа таре, але Екатерінѣ II., Александру I. ші але дппераціи
Николае, пептрѣ каре се декіарѣ къ солідарітате, ші топлѣ
прп каре апромітѣ елѣ есекѣтареа ачелора, требвѣ се скрѣпнѣ.
Аша даръ політика Rscieі ретпнѣ пе скітвагѣ, ba ші таї тѣлѣ,
къ ea ce demasă ne depăină. Дпп. Николае пічі одатѣ по се
декіарѣ пе фацѣ пептрѣ ачеса політікѣ, чи елѣ o асвпсе дп
ресерва квѣтѣлѣ din naintea гжчітѣрелорѣ de пѣпѣ акум, ші
къндѣ дплѣ дпвінзіа чинева, къ врѣтреши пе асвпсѣ планвріе
політічесі традиціонале але падївнѣ сале, атѣпї се пѣріфа de
ачесте дпвінзіа арѣпкъндѣ дп фаца прептіоріорѣ, къ кважлѣ,
ка кътѣ дпвінзіа ачеста iap фі о вѣтѣтаре таре а опоре сале.
Дппераціи Александру пѣшї таї ieia асвпрѣші ачеста ресервѣ, ші
маніфестлѣ лж фаче таї тѣлѣ опоре сінчєрїтї, дестїнврї,
декътѣ прѣдѣлѣ лж. Европа штіе акум віне се афль.“

Тотѣ дп топлѣ ачеста кроіескѣ коментареле сале ші челе-
лалте жѣрпале але Франціе таї тѣе dearpndlѣ дппресерпndlѣ
ші үпелѣ пасаце din сітвадіпеа діпломатікѣ, de e. кътѣ L. I.
Rscel ші Klarendon по пѣтре абате по Nаполеон dela кълто-
рия пропвсъ дп Opertѣ ші къарѣ пічі тѣртеа лж Nіколае im.,
пічі позлѣ таї фестивлѣ; ші къ Prѣsia по ші ажнпсе скоплѣ ла
кабіетлѣ Tylерїорѣ, къче Nаполеон е пемішкатѣ дп проп-
селе сале.

Тотѣ асемене есте ждеката ші а жѣрпалорѣ engleze,
дппъ ешіреа таї фестивлѣ. Еле зікѣ, къ дпнїшертѣ крѣдѣ цер-
манї, кътѣ партіда цермано рѣсѣскѣ, дп каплѣ къреіа се пре-
дикѣ а фі Александру, ар фі таї івѣтѣре de паче; къчі ачеса
партідѣ с ші таї періклѣбѣ декътѣ чеа паплавістікѣ ші се де-
осевеште de ачеста пітмаі прп модерадіпе, еар' по прп тен-
дине, къчі ші ea аро проспектлѣ съдѣ асвпра Европеї, фіндѣ
аре ла тѣпѣ атѣпї прїпциорѣ церманї, прп карї ші къ карї
сперѣзъ къ ва пѣпѣ шѣва абсолютлѣтвѣ пе шадеа Европеї, дакѣ
по azil, тѣпе. —

Европа, зіче „Економістлѣ“ е дп ресбоіе пертаненѣ къ
політика Rscieі ші ea требвіе съ се дпгrijasckъ ка Константіно-
поллѣ се по кадѣ дп апвлѣ тѣптврѣ 1855 дп гараде Rscieї;

къче партита церманъ-ръсескъ пічі пептре се кврапца Константи-
нopolis вреа, пічі поіе да гарандіе. —

— „Преса“ de Англія дескопере впъ че преа дипломатія лп
последствъ къ компетаріалъ съдъ деспре пресентъ. Еа скріе, къ
попорі се тотъ маі дипломатія не оріонтулъ політікъ, проспектъ де
лаше по еась ла ламітъ. Лп Петерсбургъ ші Стъ-Жамес (Ан-
глія) греятъціе пептре паче п'ар фі кіаръ пе дипломатіе. Педе-
челе вінъ дела Парісъ, къ тóте къ Дррен де Лві се дипломатія але
спії. Къмъторія лві Наполеон ла Оріентъ е впъ ціганте, каре
се дипломатія війторія ші п'аръ актом поіе къ елъ а ші
имекатъ ла Оріентъ, дапъ че ші дібісівніе пептре Дніпъре ші алте
прегътірі пептре се кврапреа короне се афль консемпаке. Рече
Прасіе се п'аръ фірте асупра трактърі, де каре авѣ парте ла
негодіацівніе din брішъ (къ трімішій: Dcedom ші Bedel). Прасіа
вреа а фаче твліе кончесівніе, dap' Наполеон лі п'асе д'о коп-
діжін de сперіатъ; вна е: ка Лімператър французіоръ се аївъ
брептъ а трімітре труне пріп Чертанія, фіръ санкціонеа (декіа-
ратиа диплоіре) статірілоръ цермане; а д'о: ка рече. Прасіе
съ се облеа дипломатія de Biela ва вата къ
мажорітатеа. Ші кіаръ миністріалъ de естерне лі zice Лімператъ-
рія, къ п'е се маі афль есемпак, ка впії топархъ нендерендендъ
съ і се п'аръ астфеліе дипломатія; къ тóте ачесте Наполеон ре-
шасе срідъ ла ачесте рефлексівніе ші декіаръ: „Дакъ п'е се афль
врівніе касъ премерсъ пептре ачеста, аша воів едъ а скоте впілъ din
п'яштътъ. Ачестъ топъ імперіосъ ші дипломатія ла лівітъ Напо-
леон Лімпер., дапъ че дипломатія къ Австроія впії трактатъ секретъ
фіръ шіреа Англія не ла кълківніе ап'єві 1854, пріп каре Напо-
леон се діне а фі Domnă престе п'асечніе de фадъ. — Аст-
феліе ворескъ ші жірнале de Biela, каре маі адасігъ, къ дипломатія
тоді солій трімішій пептре коніерінде п'омаі лві Франціе съ
торунішъ ші п'омішкатъ не лінгъ претінсівніе демаркаке маі
дипломатія, къче опореа армейоръ французе о чере ачеста. —

Parisъ, 12. Марців к. п. Прегътіріе ла ресбоів се totъ
контінніе къ чељ маі таре зелъ; тілідіе ші каі се totъ маі
трімітъ ла Крімъ. Din лагъріалъ дела Балоніе се ва форма о
арматъ нордікъ ші Барагаі de Хіліе р. e denxmitъ de шефф
лві е. —

Лп 10. Марців се цінъ впії сватъ миністеріалъ, лп каре се
вореа деспре къмъторія ла Крімъ ші десмітъндъ миністри пе
Наполеон, ачеста лві лві цігара ші п'єрсі сала.

— Да рефіментъ de лініе 32 цінъ ревів Лімператър, ші
дапъ ачеста кіемъ не корпакъ офіціріоръ ла дінаа лп Твілері
nde, дипломатія dіckхріспі, zice Лімперітеса кътъ впії офіціръ, къ
лп скрітъ ва таре ла валакъ чељ ва da лп Константінополе.
— Світа Лімператърія ва ста din 40 персоіе.

CAPDINIA. Tspinъ. Тріпеле пептре Крімъ се totъ еспе-
дезъ ла Александрия, впії рефеле ва цініе престе еле ресбоів ші
ла ва дипломатія ла Крімъ. —

RUSIA. Се квіпіе ка таніфестъ лп Лімпер. Александри
съ фіе квіпікъ дипломатія, пептре елъ фаче лп тóте прівіпда
епохъ, de ачеса требве съ се п'єстрезе ка докумінтъ історікъ
de чеа маі таре дипломатія.

Ачелаши съпъ традисъ ашea:

„Din Mіla лві Dymnezez Noi Александри лві Doilea, Лім-
ператъ ші Актократоръ туттороръ Ръсійоръ, Рече лві Польоніе ш.
ч. л. ш. ч. л.

Фачетъ квіпікъ туттороръ кріпіношіоръ Ноштірії съ-
п'юшъ. —

А п'якітъ лві Dymnezez дипломатія пептре таре сале сіфатъ а
не черчета пе поі тоді къ о ловітъръ пе кътъ пеаштептать, пе
атътъ фіорбсъ. Преаівітъ Ноштірії татъ, Domnă ші Лімпер-
атъръ Nіkolaе Павловіч дапъ о болъ скрітъ ші греа, кареа
лп зілеле din 8рімъ са десволтатъ къ песпівсъ із'єлъ, а ръпосатъ
асьзі лп 18. Фавръ (2. Марців.)

Квіпіе пічідекамъ п'єпітъ лп старе de a ръсніка діре-
реа поістръ, каре есте ші діреріа кріпіношіоръ Ноштірії съ-
п'юшъ. Лікіннідъ Noi ла містеріоселе дестінірі (оріннідімъ)
але дімнізішітъ проведінде, п'омаі ла дінса кътътъ пептре
поі тажікъєре ші п'омаі дела ачесааш аштептътъ, ка съ пе деа
нітере спре а пірта сарчіна п'асъ асупра поастръ пріп вон-
даа.

Прекът преа скіпілъ поштіріе п'єрітре жълітъ de поі лві
дідікаке тóте сіліцделе, тóте бреле, остеелеле ші гріжеле відеі
саае ферічіріе съп'юшіоръ съі, ашea ші поі дипломатія ачестъ бръ-
тістъ, лісъ серіосъ ші сърбіторескъ. Дипломатія поі пе съ-
їнжъ пе троілъ стрітошескъ аівъ імперіалъ ръсескъ ші пе алъ
Польоніе ші алъ таре лімітъ Princіpatъ Finlandie nedесп'єріе de
алъ Rscie, дипломатія лві Dymnezez чељ пе візитъ, каре претіті-
дені e de фадъ, діп'юніші съп'юлъ вотъ, къ ферічіреа патріе
п'юстре totъdeasna o вомъ дінаа лп окі поштірії ка сінгра цілітъ
а поістръ.

Ші ашea проведінда, каре пе поі пеале ачестъ трé-
пітъ таре, съ пе кондакъ ші съ пе скітескъ, пептрека Noi
пе Rscia съ о дінemъ пе трéпта чеа маі палтъ а по-
тестъції ші а глоріе ші ка пріп Noi съ се дімплін-
еопорі се totъ маі дігрошъ пе оріонтулъ політікъ, проспектъ de
лаше по еась ла ламітъ. Лп Петерсбургъ ші Стъ-Жамес (Ан-
глія) греятъціе пептре паче п'ар фі кіаръ пе діп'юнішітъ. Педе-
челе вінъ дела Парісъ, къ тóте къ Дррен де Лві се діп'юнішітъ але
спії. Къмъторія лві Наполеон ла Оріентъ е впії ціганте, каре
се діп'юнішітъ війторія ші п'аръ актом поіе къ елъ а ші
имекатъ ла Оріентъ, дапъ че ші дібісівніе пептре Дніпъре ші алте
прегътірі пептре се кврапреа короне се афль консемпаке. Рече
Прасіе се п'аръ фірте асупра трактърі, де каре авѣ парте ла
негодіацівніе din брішъ (къ трімішій: Dcedom ші Bedel). Прасіа
вреа а фаче твліе кончесівніе, dap' Наполеон лі п'асе д'о коп-
діжін de сперіатъ; вна е: ка Лімператър французіоръ се аївъ
брептъ а трімітре труне пріп Чертанія, фіръ санкціонеа (декіа-
ратиа диплоіре) статірілоръ цермане; а д'о: ка рече. Прасіе
съ се облеа дипломатія de Biela ва вата къ
мажорітатеа. Ші кіаръ миністріалъ de естерне лі zice Лімператъ-
рія, къ п'е се маі афль есемпак, ка впії топархъ нендерендендъ
съ і се п'аръ астфеліе дипломатія; къ тóте ачесте Наполеон ре-
шасе срідъ ла ачесте рефлексівніе ші декіаръ: „Дакъ п'е се афль
врівніе касъ премерсъ пептре ачеста, аша воів едъ а скоте впілъ din
п'яштътъ. Ачестъ топъ імперіосъ ші дипломатія ла лівітъ Напо-
леон Лімпер., дапъ че дипломатія къ Австроія впії трактатъ секретъ
фіръ шіреа Англія не ла кълківніе ап'єві 1854, пріп каре Напо-
леон се діне а фі Domnă престе п'асечніе de фадъ. — Аст-
феліе ворескъ ші жірнале de Biela, каре маі адасігъ, къ дипломатія
тоді солій трімішій пептре коніерінде п'омаі лві Франціе съ
торунішъ ші п'омішкатъ не лінгъ претінсівніе демаркаке маі
дипломатія, къче опореа армейоръ французе о чере ачеста. —

Квіпікъ зелъ лві івбіділоръ Ноштірії съп'юшъ, фербінціле
лоръ ръгъчзпі вітіе къ але поістре діп'юнішітъ алтарелоръ чеа
Преаіпілтъ вордъ фі діп'юнішітъ поштірі. Noi лі ші прово-
кітъ пе діп'юнішітъ ла ачеста, порвінціділе totъбодатъ пріп ачеста,
ка съ діп'юнішітъ жірътъкітълъ кредитінде Nόt ші кіропотвні
Nostrі de троілъ, Лімітіті Сале діпперітешті Марелії Пріпініе
Nіkolaе АлександровіЧесаревіч.

Датъс'a лп Ст. Петерсбургъ, 18. Фавръ (2. Марців к. поі),
лп філії паштереі лві Христосъ 1855, алъ Domnă поастре
літіліеа.

Александри.

— Шіп'юнде орі ші чіне спірітълъ ачеста
Маніфестъ лп тóте прівіпда комп'юсъ de o тіпъ de тъєстръ, се
квіпіе а маі діп'юнішітъ din твліе тъкар п'омаі врітътъреле.

Дипломатія адеівъръ тóте аратъ діп'юнішітъ, къ тóртеа пеаштептать
а Лімп. Nіkolaе п'е а фостъ о діп'юнішітъларе бръ, чи деафрептъл
воінда преаіпілтатъ а Пріпініе. Ачелъ върбатъ лп ап'юл
алъ 57-леа лві відеі сале (1853), adikъ лп връста чеа маі
таторъ, пічі тіпъръ, пічі пептітінчоісъ de бътърътъ се ап'юкъ къ
totъбадінсълъ, ка съ ръсторне totъ ръсірітълъ къ Фондълъ лп съсъ
ші totъбодатъ Anyskълъ съ діп'юнішітъ фікъ ші кітреміръ, пептрека
престе totъ п'южътълъ съ domnăсъ о сінгвръ воінду, воінда
діп'юнішітъ.

Спре ачестъ скоп'ю ръпосатълъ топархъ п'асе лп тішкаке
връштъшескъ тóте патітеле релевіосе къ totъ фапатістълъ кр-
чіателоръ dinainte къ 1000 anі. Лімп. Nіkolaе п'е а врътъ а ші
пімікъ de квіпіе скріпітреі, кареа зіче: Челъ че сім'єтъ вжитъ,
сечерава фертъпъ. Перікблось ідеа, непорочітъ бръ, діп'юнішітъ каре лі
віні азотікаторълъ а се жіка къ фокълъ фапатістълъ релевіосе.
Трістъ рътъчіре, кънді ші чіпева лп локъ de лібертате отенбескъ
ші лп локъ de калтъръ паціональ, ашea прекът о вреа ші о по-
річчіште тініеа съп'ютъсъ ші кіаръ евангеліа, каре се пропове-
дісе попорълоръ пріп лімбі de фокъ, се п'асе ка впії с'юро-
рогатъ прости діп'юнішітълъ релевіосе, чертеле конфесіо-
нале. —

Абътвітъс'a Александри дела към'е татъ-съ? Жаідекъндъ
діп'юнішітъ, пічі о ють. Александри II. чеа ажіторълъ че-
рівілъ, ка съ потъ діп'юнішітълъ пе'чтателе dopinде але стрівні-
лоръ съ. Кае аі фостъ ачелъ dopinде ші ачелъ скоп'ю?

Петръ I. а льсатъ вріашілоръ съ къ лімбі de тóрте, ка съ
ліпчерче тóте тіжіочеле пептрека съ събжжце пе тóтъ Европа.
Ачеста фі тестаментълъ съ.

Катаріна п'аръ ла тóртеа са гоні скоп'ю de a п'асе тълъ
пе Константінополе ші пе totъ Тврчіа, таі тітіеі лісъ пімікі пе
Полоніа че лі ста лп кале ші събжжгъ Крімълъ; еаръ пе Пірта
деля Херсонъ (лп Крімъ) ап'юсъ de с'а скрісъ къ літре таръ:
„Пе аічі дівче калеа ла Константінополе.“

Александри: лп трактатълъ Bienei din 1815 п'а чертътъ ді-
підінсъ, десп'гвіръ, п'омаі ка Тврчіа съ пе фіе п'асе лп категорія
статірілоръ Европеі ші ка елъ съ аївъ тіпъ ліверъ лп ръсірітъ;
діп'юнішітъ ціп'ю Бесарабіа ші ап'юсъ таі греј асупра Princіpat-
лоръ, пе каре dopicse але къштіга къ діп'юнішітъ лві Наполеон.

Ачестаа съп'ю діп'юнішітълъ ръмасе de тоштепіре Лімітілоръ
Александри II.

DIN КЪМПУЛЪ РЕСБОІУЛЪІ.

Цепералълъ Капровертъ пріп'ю ордине de зі лавдъ пірта-
реа тврчілоръ ла Европа ші діп'юнішітълъ пе армата французъ
ла діп'юнішітъ лп кампания че лі се deckide аша: —

— Товаръші de армі! воі аїтъ трітітатъ de впії ană, асупра
челоръ таі аспре ліпчеркърі ла каре погъ фі съп'юссе органісаеа
ші тораа армателоръ, къ о пе діп'юнішітълъ се енергія ші впії патріо-
тістъ каре аі pedikatъ фірте діп'юнішітълъ реп'ютле востръ діп'юнішітъ
Европеі ші каре въ асігвръ впії локъ лп історій. Ачеста діп'ю-
чіркърі се апропів' de сім'єтълълъ лоръ, ші челе че въ таі ре-
тіпълъ а съфери, п'оръ съ погъ съп'ютъпта квраїлъ востръ:
— песте пхін' въ веді діп'юнішітълъ къ інітікълъ востръ пе каре штілъ
съ'лъ діп'юнішітълъ.

Сім'єтълъ челе таі фербін' къ каре Франчіа а діп'юнішітъ
вр'о датъ армателоръ сале, въ вордъ врта атвічі, прекът в'аідъ
матъ лп вікторіе (біркіпцеле) пречеденте ші лп глоріоселе
съфери пе ачесту ресбелъ. Ініма ші връріе імператорълъ

пострэ сэпітэ кэ воі. Солічітдінеа са а дытреітэ ефектівеле воастре.

Соладі, філі сігэрі де ачеаста, армателе апгле, отомане ші франце, стржись вініте, ворх тріумфа кэ ажхторылік Dymnezea, каре протеңе какселе челе бінде.“

— Нічі үнік евенітжантэ дефинітів; кэ тóте ачеаста ұртъ-тóреле штірі маі нόбъ терітів үніперае de minte.

Ловіреа din 23. ші 24. Фавръ, деңре каре пайнте кэ врео 10 зілі се аззіце пытаса де о файт брбъ, де ші ны а фостэ дытінсь престе тóте лініїлі, ұп партеа ұпсъ де кътъръ енглезі, ны үнде аз спартэ рашій, а дебенітэ фортэ дывершшапатъ, къчі арпакъндасе ла тіжлокъ францозій, еаръ маі вұртосъ ғазавій лорд Фъкваръ үнік тъчелік ұнірікошатъ, періръ ұпсъ ші din ei 340 інши, дытре карій се афъ ші 8 оғінірі; еаръ үніпераалъ Monnet Фърнітіл маі амъндібъ тъніде.

Дп 26. Фавръ ловіре францозій асупра рашідоръ, ұпсъ Фъръ ресылатъ.

Де атвпчі ұпсъ ші пытъ дп 6. Мардій de къндіз аветіш штіріле челе маі нόбъ дела Севастополе, рашій пічі къ аз маі фъкватъ ескврсіні din четате асупра аліадіморъ, din каксъ къ прекват се спынє din ісворъ офіциалъ, үніпераалъ рашій аз дычепятъ а къпшітте асия, къ пріп ескврсініле ші ловіріле партікларе ұші пітіміръ партеа, чеа маі бравъ а бстей Фъръ съ аібъ челе маі пытініш фодосъ din жъртфіреа ачелораши.

Де кътева зілі дыкобче аліадій аз дычепятъ а арпака ракете дп Севастополе, де а къроръ фокъ тіктівірі съ апере Dymnezea. Альтра алтеле арматла францозескъ есте ашса прегътітъ, кътъ в дп старе ла оріче тінітъ а еші дп кътпвлъ съпцелі ші а да пеңтъ кэ връшташвлъ орі ші үнде. Корпмлъ енглезескъ се коміліпеште не зі че төрце. Lord Rаглан тұрті о порвпкъ фортэ аспръ асупра тұттароръ ачелора, карій пытаса се префакъ къ сиытъ болпаві; де атвпчі дыкобче съ везі кът аләргъ кэ четеле din спітале ші мъзъреттірі ла арте. Се дъ кэ сокотёла, къ къ дычепятълъ прітъвереі се афъ дп Кримъ ла 100 мілі францозі ші 40 мілі енглезі; еаръ тұрчій дела Езнаторія ворх фі тотъ ла 40 мілі. Альтрачееа тұрпе тотъ маі кврғы, францозі, енглезі, еніппені, тұрчі се ұнкаркъ терең ші трекъ пела Константинополе ла Кримъ. —

Үніпераалъ Остен-Сакен репорть дела Кримъ din 8. Мардій, къткъ 2 ескадропе ресеңті de лънчері ші 400 казачі ар фі сөйрматъ кэ тотълъ пе 8 ескадропе тұрчешті. Се зіче къ ачесітъ ловіре de кълъріме са дытътплатъ дп 5. Мардій. Альтрачееа Ошеръ Паша са дытърітъ фортэ біне ла Езнаторія; атъта пытаса къ арматла тұрческъ din Кримъ астъдатъ пе есте кіематъ пытаса се апере ка ла Dыпъре, чи ва требві съ ловеаскъ еа ұнсаши. —

Прітъвара дп Кримъ са дычепятъ, еаръ кэ джнаа се ды-чепе ші ресвоівлъ din 1855!

Штіреа деңре штіреа Лимпераатвлы Ніколае а продвсік ұп арматла дела Кримъ дытіпъріреа чеа маі ұнірікошатъ.

Dimicilea Knézvlă Menchikoff ұпкъ рътъпе үнік евенітжантэ маре. Порвпка de zi a Лимп. Александра кэ датъ din 4. Мардій скóте пе Menchikoff ны пытаса din поствлъ de супракомъндантъ, че ші din поствліде адмиралъ престе флотъ, де шеф алъ штабвлы үніпераалъ ші de губернаторъ алъ пепорочітіл Фінляндії, лъсънділ пытаса тітвла de үніпераалъ-adіstantъ ші de сенаторъ, чеа че се дъ ші чөлордъ маі пептінчиш бърбау де статъ. Чине ар фі маі крэзгатъ үнік лъкръ ка ачеста дынайтін токта кэ 2 ай, пе къндіз Menchikoff ұп рокъ de іерпъ ші кэ бічшкі ұп шынъ скотеа пе миністри Сынапланы ші фі ұрзіторылъ тұттароръ релелоръ din зілеле постре. — Ачееаш порвпкъ de zi пыне пе Стефанъ Горчакоф ф de супракомъндантъ ұп Кримъ, еаръ пе Лідерс ұп локблъ чеотдіа комъндантъ алъ армател де амізіл.

— Сербіа тұтінітін реңесентантъ ла конференцеле вінесе ші Прінчипателе? —

Nro. 1440/1855.

ПОБЛИКАРЕ.

Маңістратвлы ші комітітатеа чептәтвіраль аз отържтъ а да кэ лічітадіе ұп арпндъ дрептамъ де кърчтерітъ дела Ст. Mixail a. к. ұп фавореа кассеі четъцене.

Дындаш че ва вені маі ұпала апрабаре се ва дыштіпуда зіоа лічітадіе ші фіектъріа і се ва дылесні а прімі ұп къпшітіпцъ kondіcіnіle аpendrіrі. Ачеаста дыштіпударе аре de скопѣ а траңе лъвареа амінте пе пытаса ачелордъ пропріетарі de касе, карій ұпсъші үнік кърчымі, опі ле даі пытаса кэ кіріе, че ші а спеккапцілоръ de вінъ ші вінарсъ, къткъ съ ва фаче скімбаре ұп раттара ачестеі тесеріл, ші ка фіекаре съші пытаса тітпіріш деңре челе че аре а фаче.

Брашовъ, ұп 8. Мардій 1855.

(2-3)

Маңістрат 8 ж.

CONCURS U.

Spre ocuparea postului vacantu invatiatorescu din comuna Bunaia, se deschide concursu pana la capetulu lui Martiu 1855.

Salariulu e in bani gata 60 fri, 10 metre pos, de grau, 20 de curcurzu, 15 puncti luminari, 50 puncti de sare, 100 puncti de lardu, 8 orgii de lemn, pe lunga corteln naturalu.

Competitorii suntu indatorati de a se provede cu atestatele cuvenite, precum: despre purtarea morala si politica, despre absolvarea studiilor preparandiale, despre aplicatiunea de pana acum, si despre perfecția scientia a limbilor romane, si au de așa adresa recursele sale deadreptulu antistiloru comunali din Bunaia

Datu in Fagetu la 13. Februarie 1855.

(3-3) De la c. r. oficiolatu cercualu.

АНА ДЕ ГОРЪ „ANATEPIN“

Чес. рец. ескісів ұп прівіледітъ

de

Л. Г. МОНХ,

Дофторъ практикъ de дынъ дп Biena, четате, Goldschmiedsgasse Nr. 604, каса din корпъ а лы Пётръ.

Прип 1000 de тестионіл din челе маі реквоскътобре, де айтторітъде челе маі потасіле, прекват ші прип крескътобреа дытреввіндаре а апеі ачестеіа де гүръ ренгіті, че креште din zi ұп zi, ші каре ұп арбопе de 200 denokрі прип церіле де коропъ але Monapxieі аустриаче стъ пекрматъ de вінзаре ші съ дытреввін пе-стте totъ, тъ сімдескъ а фі вішірітъ de a маі лъвда кътъ de пытініш ачеста апъ.

Ординезъ пе totъ zisa dela 9 diminéda пынъ ла 5 сéra.

Дп тóте болеме де гүръ ші de дынъ, оперéзъ ші апілкъ тогіфелвлъ de дынъ артіфіці ші ұпкеіе гүра кэ ег, ачешітіа пы-ласъ пімікѣ дыфірентъ de dop:тъ атътъ ұп прівінца дытреввіндаре лордъ ла тъпкаре кътъ ші а асемтілірій паткарайе.

Тóте стікікделе (ғұжыдделе, оіегштіле, карағіпшделе) аз форма реңесентатъ аічі ұп фропте, ұпсъ ұп тъсіръ маі тінъ түітішті ші еле требві съ фіе астапате кэ сілівлъ (печетларвлъ) тес.

Тóте деносітеле прип провінци се ұпданорéзъ а сұсунé предылъ фіпсатъ de 1 ф. 20 кр. т. к. de флакон.

Се афъ де вън заре:

Дп Брашовъ ла Kinn ші Клокпер.
„ Фъгърашъ „ Ременік ші Нерер.
„ Сібіів „ I. Ф. Ціорер.
„ Орштіе „ I. Фрідріх Леонхард.
„ Бълградъ „ C. M. Мегай.
„ Сігішора „ I. B. Місельбахер.

Дп Мэрзыш - Ошорхеіз ла Деметер Фогараши.
„ Mediаш „ I. Ф. Орпенди.
„ Клажъ „ I. Тілч.
„ Бістріцъ „ C. Dітріх ші Флайшер.
„ Барот „ Часар Dabid.
„ Кéзди-Ошорхеіз „ Іосіф Клебер, аптекаріз.